

૬૬૪

૬ ગાયન

યાને

માં ગવાયલી લોક પસંદ રાહાના
જોડેલા ખાસ ગાયનો.

છપાવી પ્રગટ કરનાર

એક ડાંડ. (૦૧૬)

મુખ્ય મંથ્ર

ડળ છાપાખાનામાં માં. ઘ. છાપુછે.

ઇસવી સને ૧૮૭૩.

કીમત આખો આનો.

ડાંડ હોકમ.

(ઓગરીઆદનો દીકરો હજમઆદ એ રાહા પર.)

આવ ઈંદર આવ આજ, ગરમ બધું ગામ;
 નરમ બીછાંનામાં નહી, ગરમીએ આરામ.—ટેક
 સરખતી શરાબ, ખરફ કાંઈના કરે;
 આવ મેઘ આવ તોજ, કાલજકું ડરે.—આવ.
 શરદ ગરદ બંધ કરી, થાય સમાધાન;
 મરદ દરદ કમી થઈ, ખરે મેહેરબાન.—આવ.

—**—

ડાંડ હજુર ઈંદર.

(રાજા હું મેએ કોમકા ઈંદર હમે મેરા નામ-એ રાહા પર
 ભલે ડાંડ ભલે કરું, કબુલ તુજ વાત;
 રહે ખુશી ને ચેહનમાં, અહીં તુ આજ રાત.
 પાણી નહી પડે થશે, જીગર પાંણી મીશાલ;
 ગરમી નહી ઠંડી થશે, ડાંડ ઘણી હાલ.
 પ્યારી મોઠા ડોળાવાળી, આવશે અહીં;
 ગાંધ થશે જેપ ફરી; દખશે નહી.

૧ પરી મોટા ડાળાવાલી.

(મેં મંજળન બોલી એ રાહ પર.)

રે નાદાન રસીયા લાલા, ખીસાં ખાલી કરી સુખેજન.—૨૬૦
જાન હમારી જરથી લોમે, મામે નહી ભલા—સુખેજન—રે ના
કામની લાજ ત હું, કર કામી, દીલક હરામી ખર—સુખેજન—રે
શેક છોડી ભલા પેક કરે. અહીં, ભણવું ભુલી જઈ સુખેજન—રે
નાટક ચેટકે પારસી છોર, મરદ અને પાવધી(હીજડો)—સુખેજન રે
ડાંડ બની ખરી રાંડ ડગારી, કુટીયાં લુટી જઈ—સુખેજન—રે ના

૨. ઘુવડ પરી.

(કાહારવો.)

મારા ગાકુંના નાંદાન જાઉ વારી રે,
જાઉ વારીરે જાઉ વારી રે, મારાં
છોડી ચોપડી નીશાળ બનો ફાંકડાં તમે,
નાચો માંકડા, નાંટકમાં, ન ખાપતો ગમે. મારાં
ટંટા નોકાની કંટાળો, ઘરમાં તો ઘણો,
ધંધો ધાપો ભુલી નાંદાનો, અડગારા નબનો મારાં

તાડી દારૂવાળા બખરચી, નાટકી બને,
 દરજી સુથારો પોસાગીરો આખરૂ ગણે. મારાં
 લીલમ લાલ ને ખુશાલ ગાઓ ખ્યાલ આ શમે,
 છાંટાં પાંણી વીના બાઈ માંરૂં ઝીગર ભમે. મારાં

—**—

૩. વાંદર પરી.

(દાસતવાળા દરજી શમજો, દલદરના દરવાજા રે—એ રાહા પર)

લાલમ લાલ છમેલા છેલો,
 ભાન નથી કાંઈ તમને રે—
 સીખામાણુ તો દહએ સારી,
 દાશ ન દેશો અમને—રે. લાલમ લાલં
 ઘરમે ઘાંધલ ઢોંગ કરીને,
 માત ખીતા ગુરૂ છળતારે—
 માણુ પાખી પશ્તાશો પુરક
 છુટશો બચારે બળતા—રે. લાલમ લાલં

ખાણ ગરતો માંડી ખાણ,

જગત ઠગે છે સંધુરે—

લોભને ખાંતર વેઠ કરોછો,

પાણ મલશે ફળ ઘંદુ રે.

લાલમ લાલ

શોખને ખાતર નાટક રૂડ,

પેટ ખાતર તે ભુંડરિ—

ભવાયા મહારી નાચે

કરે વીચારજ ઊંડા—રે.

લાલમ લાલ

—**—

૪. સરસ પરી.

(રાજા હુમે કોમકા ઇંદુર હુમે મેરા નામ—એ રાહ પર,

સુણો સુણો શેઠીયા શું મુજપર ફીદા,

આ રંજ ખેંચી જીવણું નથી રે મને સદા.

ઉમર છોટી કામ મોટું પેટની ખલા,

મરણું મરણું મરણું આખર કમોતે ભલા.

શરમ નથી શેઠજીને કામ લે ધણું,
 શારી રાત દીન નાટક પછી શું ભણું.
 જીંદગી થઈ ખરાબ માફે શું થશે હવે,
 નોકરી મળે શાની પછી રખડવું ભવે.
 ગમે તેમ થાયે આખર નામતો ખંડે,
 નાટકી ગણાઈ છોટી ઉમરે હું મરું.
 માત તાત સગા રનેહી જીવદાઈ થશે,
 રડી દેશે શ્રાપ સત્યાનાશ રે જશે.
 સમજી કરો રમત ગમત આખરે ધણી,
 શરમ છોડી લાજ ખુઓ ભાવાયા ખની.

નાટકી કેમ ?

(ખેત)

નથી ઘેર ખાવા મને રે ભલા,
 ખરે લેખી પકડી આ નાટક ખલા.

દીએ બદ દુવા મારી માતા ઘણી;
ફરં હું મીજસે દીવાનો બની.

અરે આવ આ દીલ જની ઝીગર;
મને લાગે તારી અતીસં ફીકર.

આ ઢાંગી મયા તો બતાબું ખરી;
સવારે ઉભો રે હું લેઈ છુરી.

છું રાતે માસુકને સવારે બલા;
એ ઢાંગો નાટકના સાંભળવા લલા.

અરે જની મારા ગયો તુ કાહાં!

આ જીવપર ઈશકની છે ભારી ઝફા!

બની છુ દીવાની ઈશકને ઝખમ;
ઝીગર મેહર તારી દીસે કેમ કમ?

અરે પ્યારા આવી મળી જો મને;

અગર જન કાહાડી હું આપુ તુને.

દુખી ડાકણને બોધ.

(રંગ ખુશરંગની રાહા ઉપર)

રમતી ગમતી ભમતી, પલીત ઘેર નારી,
છે ચાલમાં ખુરી, થઈ થશે ખુવાર;

નયારે કંઠલાજ, નીંદામાં જાણ ભારી,
ખચીત તું જશે, ભમતી નરક દુવાર. ૧

હરાંમ ઇલતથી જે, પછિશા ભેગા કરનારા,
મોઢી જોઈ મહજ, ખાએ પછિશાને માર;

રોકક કુટીઆંની ઠેલી, આપે નાદાન ખીચારા,
જખસેં હરીફ મલે, તો થાએ આપે ડાર. ૨

દીશે જેનાં દેદાર, ખીહામાણા શેહેતાની,
પલીત તારે શગ થયા બહુ નાચાર;

પલીત થયા કંદી તો' પણ હજુર બેભાંની,
હુવાણે આપે છે લાતીને હવે સાર. ૩

પલીત પરતાપ.

(છુટી કેદથી ઢુટીરે જાદુઈ, — એ રાહાપર)

મુઆ પલીત હું મોહી તુજને, ભુંડા તારા દેદાર
ખલ્યું તુજ જીવતર છે ધી:કાર — ૧

રહી વાંદરા પાસ વાંદરા, તેવા તારા હાલ.
થયો ભુંડ પશુથી પણ કંગાલ. — ૨

હાકણ દેવી તાણજ જેવી, દખાએ તુ ખાજ,
અરે હીણ કીટ કીટ કીટ તુજ ચાલ — ૩

હીકરી ખાઈ પડી પુઠેતો, ખડયો ખુણે ચંડાલ,
ભુડાં દીશે તુજ હાલ હવાલ — ૪

મરદ હાથ મહાલે મેદાને તુ કેદી કંગાલ,
છોકરી થઈ પેહરી લે છાલ — ૫

ટકે ભાટ ને ટકે ભવાયો, ટકે તું લાલમ લાલ,
દીકરા કોઈ કાહાડશે ખાલ — ૬

કરખો.

(ઓલીયા હાંઠની નાયકીનના ! હોળીની હવા.)

નાચી નાચી મેં ઝાટારી; જની પટારી તું ખોલ. ટેક.

કબકી મેં તો ઠારી નાચું, કયા હેં મેરા મોલ;

દે દે પટારી મુંસે, ચોરા ચોરા ખોલ. નાચી૦

પાઉમેં ધુધડું ધમકે મેરે, તેરે મુખપર લાલી;

જત તુટી તો બલા ગઈ, કરો અપને ઘરમે હોલી. નાચી.

ફનશવાડી મેં ફીરના જની, પુલ પરકી હેં બહાર;

બેઠ બગીચેં મેરી જોદમાં, હુઆ સફલ અવતાર. નાચી૦

રાત હુઈ અબ જના ઘરકું, દેના મેરા મોલ;

ગંગા ચુપ બેઠા જની મેરા, જરાબી હસકે ખોલ. નાચી૦

શેઠકી મેં હું દાસી, બનીચેસેં ના ખોલું;

૧ કયાજી સમજે ગાના, બને પેટકે ઢોલું. નાચી૦

આહિ વાહિ નાટકી ચીરડાઉ ?

(૨ખ ૨ખ તે જગત કીરતાર.—એ રાહાપર)

વાંદર કુતા દખો હારો હાર,

હાંડનાં શોઠાનો ચાલે માર.

ટક૦

મોઠા દોળાનો, હુડખાએલો કુતરો;

દખાએ શઉની નજરમાં જખરો લુતરો.

વાંદર કુતા૦

ભોશતાં કુતરાએ, સીધે રસતે જાએ;

તો હાંડ આપે તમને ભલા મીઠો મીઠો માંવો.

વાંદર

ચીરડઉ વાંદરાવો, કાંએ ચીરડાવો;

ભોંસણું મુકી કુત્રા રૂડી મકશદે શવો.

વાંદર કુતા૦

—**—

ના. જ. ૨. કીરતી.

પ્રુશમન ગાણુ તુને શુનાવું રે,

પ્રુશમન ગાણુ તુને સુનાવું રે—

દીલ તારૂ પ્રુશી કરવા હું ચાહું,

પ્રુશમન ગાણુ તુને શુનાઉ રે.

માલિક મુજનો પછસા ખાતર,
કુટમમની લાજ લુટાવે રે-
એ અધાર કરમ ન છુપુ રે.
શરવે ધી:કાર ઘણે ખતલાવે રે.

પુશમન

*
નાકલંડ રોડના કોચીનના
શાહકાર આંધલાએ.
(રાગ ભીખાર.)

દેખો દેખો અંધકી હરો ભીખ મંગનેકું ચાહતાં એ;
અરે અખી ભીખ મંગનેકું ચાહતા હુએ,
અરે અખી ભીખ મંગનેકું ચાહતા હુએ,
નાકલમે અખી હો ચુંકા તખ એ ખાત મનમે લાતા હુએ.
દેખો દેખો
અંધે ભીખાર ભીખજ મંગતે તોખી કોઈ ન દેતા હુએ;
અરે તોખી કોઈ ન દેતા હુએ;
ખકાર અરે તોખી કોઈ ન દેતા હુએ;
મખખતો કે ભીખમે ખી કુંચ નહી મીલતાં હુએ.

જાહેર ખખર
ડાંડ ગાય
ભાગ ૧ લો.

કીમત આખો આરં

ઠેકાણુ—કોટમો હોરાંખજરમાં

પરેશમાંથી, કાલખાદેવી આંગ

વાંદીની સમિ, આરય—૩

છાપાખાનાંમાંથી તથા

બાપુજીની દુકાનેથી

ઉપલી કીમતે

મલશે.

